

**ВИСОКА ТЕХНИЧКА ШКОЛА
СТРУКОВНИХ СТУДИЈА У НИШУ**
Александра Медведева 20,
18000 Ниш
www.vtsnis.edu.rs

**ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ
И ОЦЕЊИВАЊУ КВАЛИТЕТА
СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА
ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У
ВИСОКОЈ ТЕХНИЧКОЈ ШКОЛИ
СТРУКОВНИХ СТУДИЈА У НИШУ**

Март 2019.

Стандард 9

**КВАЛИТЕТ УЏБЕНИКА,
ЛИТЕРАТУРЕ, БИБЛИОТЕЧКИХ И
ИНФОРМАТИЧКИХ РЕСУРСА**

а) Опис тренутне ситуације

Висока техничка школа струковних студија у Нишу (у даљем тексту Школа), преко своје библиотеке, омогућава студентима, коришћење уџбеничке и друге литературе, неопходне за савлађивање градива на студијском програму Заштита животне средине. Школа води рачуна да у библиотеци буде довољан број примерака уџбеника. Уџбеници морају бити актуелни, тако што ће њихов садржаји пратити најновија достигнућа у области Заштите животне средине, писани јасним и разумљивим језиком и стилем. Студенти у анонимној анкети крајем сваког семестра оцењују квалитет уџбеника и рад библиотеке и изражавају своје мишљење о томе да ли наставници поштују правила у погледу обима литературе.

Настава из сваког предмета је покривена одговарајућим уџбеницима који се могу наћи у библиотеци Школе. Сваки наставник студијског програма Заштита животне средине води рачуна да у препорученој литератури за праћење одређеног предмета, сви уџбеници буду доступни у библиотеци. Предметни наставник је дужан да на почетним часовима предавања упозна студенте са обавезном и допунском литературом. Са целокупном литературом неопходном за припрему испита на студијском програму Заштита животне средине упознато је и особље библиотеке које заинтересоване студенте обавештава о могућностима њиховог библиотечког изнајмљивања. Такође, све информације везане за уџбенике и други испитни материјал, налазе се на сајту Школе у оквиру спецификације сваког предмета на студијском програму Заштита животне средине.

Школа мотивише наставнике да припреме што више едукативног материјала у електронском облику (видео-презентације, модели тестова, задаци за решавање, изводи из књига и сл.) и учине их доступним студентима преко сајта Школе.

Школа има свој општи акт о уџбеницима, а то је [Правилник о уџбеничкој литератури и издавачкој делатности](#). У складу са тим општим актом, установа систематично прати, оцењује квалитет уџбеника и њихову усклађеност са бројем ЕСПБ бодова. Такође, утврђује минимум стандарда квалитета уџбеника који се користе и које издаје Школа. Застарели уџбеници и друга учила бивају повучени из наставе и замењени квалитетнијим. Школа, преко своје библиотечке службе, систематично прати и унапређује структуру и обим библиотечког фонда. Библиотечки фонд се попуњава савременом литературом из одговарајућих области, значајним за функционисање студијског програма Заштита животне средине. Води се рачуна да студијски програм буде попуњен неопходном литературом, како у квалитативном тако и у квантитативном погледу.

Библиотека поседује богат библиотечки фонд из области Заштите животне средине: 1131 библиотечких јединица ([Листа библиотечких јединица релевантних за студијски програм – ЗЖС](#)) намењен студентима студијског програма Заштита животне средине. Библиотечки фонд се и константно квалитативно и квантитативно допуњава. Библиотека такође поседује потпуну опрему за квалитетан рад.

Поред коришћења књижног фонда школске библиотеке, путем стабилне и дугогодишње сарадње са бројним библиотекама и другим институцијама од значаја за образовање академског и научног подмлатка, студентима Школе је омогућено и коришћење књижног фонда осталих библиотека путем међубиблиотечке позајмице (Народна библиотека Србије у Београду, Универзитетска библиотека “Никола Тесла” у Нишу, итд.).

Библиотека је део академске рачунарске мреже што јој омогућава приступ великом броју база података.

Библиотека представља важну научно-истраживачку јединицу, и од користи је наставницима, асистентима, сарадницима у настави и студентима Школе. На раду у библиотеци је ангажован један библиотекар са високим образовањем и један књижничар. Број запослених у библиотеци, као и врста и ниво њихове стручне спреме усклађени су са стандардима за пружање ове врсте услуга. Запослени у Библиотеци су компетентни и мотивисани за рад са студентима и спремни да студентима пруже помоћ у проналажењу литературе и претраживању база података. Стручност и мотивисаност особља библиотеке и рачунског центра, континуирано се прати и оцењује у оквиру студентске анкете, где се оцењује рад стручних служби Школе. Студенти, кроз анкете, исказали су задовољство библиотечким услугама и нису имали примедби на рад библиотеке.

Студенти се систематски упознају са начином рада у библиотеци и рачунском центру. Просторије намењене за смештај библиотечног фонда, архивског и осталог електронског материјала, а нарочито студентске читаонице, смештене су у одговарајућем делу зграде како би студентима, наставном и ненаставном особљу и осталим корисницима пружиле адекватне услове за рад.

Библиотека, читаоница и информатичка учионица у њеном саставу, раде сваког радног дана, у две смене, од 08-19 часова.

Сви битни детаљи везани за рад библиотеке (делатности, задаци, послови итд.) регулисани су [Правилником о раду библиотеке](#).

У библиотеци је обезбеђен је простор који је опремљен са 3 рачунара (Pentium 4), уз обезбеђен приступ Интернету, бази књига и часописа КОBSON базе. Сваки наставник, на рачунару који користи такође има обезбеђен приступ Интернету, бази књига и часописа КОBSON базе.

Студентска читаоница и рачунске учионице смештене су у просторијама у којима је обезбеђено природно и вештачко осветљење, природна и вештачка вентилација и климатизација и потребни хигијенски и техничко-технолошки услови за несметано учење и развојно истраживачки рад.

Школа је студентима студијског програма Заштита животне средине обезбедила одговарајуће информатичке ресурсе за савлађивање наставног градива. Постојећи број рачунара се, и даље, перманентно допуњава, како у погледу броја, тако и техничким побољшањима. Школа одржава и допуњава, новим могућностима, постојећу информатичку мрежу у целој Школи, која је у функцији подизања квалитета наставног процеса, научног и стручног усавршавања наставника, асистената, сарадника у настави, студената студијског програма Заштита животне средине.

Студенти студијског програма Заштита животне средине користе 4 информатичке лабораторије/учионице, опремљене са 81 „пентијум 4“ рачунара са приступом интернету.

Рад Одсек за информационо-комуникациону подршку уређен је [Правилником о раду информационог система Високе техничке школе струковних студија у Нишу](#) и јасним упутствима корисницима (доступном на веб страници Школе). Сви корисници услуга Одсека за информационо-комуникациону подршку а дужни су да поштују прописе Академске мреже Србије. На пословима информационог система ангажована су два извршиоца, са високим образовањем, који одржавају опрему, старају се о локалној мрежи и интернет презентацији Школе.

Амфитеатар и све учионице за извођење наставе на студијском програму Заштита животне средине опремљени су неопходним дидактичким средствима за извођење савремене наставе (рачунари и видео пројектори), а на свим рачунарима користе се лиценцирани рачунарски програми. Рачунарска и комуникациона инфраструктура и опрема редовно се одржавају и осавремењавају. Школа обезбеђује несметано функционисање локалне рачунарске мреже, као дела Академске мреже Србије, која повезује све рачунаре дате на коришћење наставницима, асистентима, сарадницима у настави, службама Факултета и студентским организацијама.

Рачунарска мрежа школе је прикључена на академску мрежу Србије (АМРЕС) са брзином од 100 Mbps. Због ширења рачунарске мреже школа је повећала опсег ИП адреса (на пун опсег од 256) да би систем могао да функционише без проблема.

Одсек за информационо-комуникациону подршку је 2013. године је добио и опремио Сервер салу где је смештена комплетна мрежна инфраструктура школе. Сервер сала је урађена по највишим стандардима и обезбеђена је максимална безбедност за раднике ИТ службе и опреме.

б) Анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања

Студијски програм Заштита животне средине у највећој мери испуњава Стандард 9.

Школа је успоставила добро развијен институционални оквир за праћење и унапређење квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса (правилници и општи акти Школе). Квалитет библиотечког фонда, запослених у библиотеци, организације рада и доступности библиотечких ресурса је задовољавајући. Библиотечки фонд развија се у складу са потребама студијског програма. Набавка уџбеника и литературе врши се на захтев предавача и у складу са утврђеним потребама. Студијски програм има и потенцијал за даљи развој библиотечких ресурса (осим у погледу простора, што је свеукупни проблем Школе).

С обзиром на чињеницу да је студијски програм Заштита животне средине први пут акредитован 2010. године, када је у питању однос броја уџбеника и монографија запослених наставника и укупног броја наставника на студијском програму Заштита животне средине, може се закључити да је задовољавајући (Прилог 9.2. Однос броја уџбеника и монографија (заједно) чији су аутори наставници запослени у Школи са бројем наставника у Школи).

Када је у питању област информатичких технологија, постоје информатичке лабораторије/учионице, затим видео пројектори, што подржано адекватним софтверским решењима доприноси квалитету наставе на студијском програму Заштита животне средине. Студентима је омогућен приступ интернету на свим рачунарима у информатичким лабораторијама/учионицама, као и на рачунарима који су распоређени у холовима и библиотеци Школе. Такође, на сајту Школе, линк ка студијском програму Заштита животне средине, студентима је омогућен приступ материјалима са предавања, вежби и друга одговарајућа литература потребна за савлађивање градива.

в) Анализа слабости и повољних елемената

Ова анализа биће дата табеларно.

Предности	Слабости
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Постојање и примена Правилника о уџбеничкој литератури и издавачкој делатности +++ ✓ Наставни предмети добро су покривени уџбеницима и осталом литературом +++ ✓ Библиотечки фонд по структури и обиму одговара студијском програму ++ ✓ Доступност презентација са предавања и вежби на школском сајту ++ ✓ Квалитетна информатичка опрема адекватна потребама извођења наставе ++ ✓ Библиотечки фонд је доступан студентима од 08 – 19 сати + 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Релативно мали број уџбеничке литературе чији су аутори наставници и сарадници школе +++ ✓ Ограничени финансијски ресурси за набавку савремене уџбеничке литературе+++ ✓ Немотивисаност наставника за писање осавремењене уџбеничке литературе +++ ✓ Ограничени финансијски ресурси за додатно осавремењивање и опремање Школе информатичким ресурсима ++ ✓ Непостојање информационог сервиса за студенте (нпр. за електронску пријаву испита и праћење остварених ЕСПБ) ++
Могућности	Опасности
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Обезбеђивање финансијских средстава из других извора за финансирање штампања и издавања уџбеничке литературе чији су аутори наставници запослени у на студијском програму +++ ✓ Повећање броја установа и организација са којима се врши размена публикација, како би библиотечки фонд био што богатији. ✓ Прелазак на систем за претраживање књига COBISS +++ ✓ Учешће у пројектима којима се могу побољшати информатички ресурси++ ✓ Побољшање информационог система стручних служби Школе, посебно сервиса за студенте +++ 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Измене у области заштите животне средине (законодавство и технологије) чине да делови појединих уџбеника, постају застарели и неупотребљиви ++ ✓ Измена начина финансирања у наредном периоду може негативно утицати на развијања библиотечких и информатичких ресурса. +++ ✓ Могућност хакерских напада споља на рачунарски систем Школе +++ ✓ Брзи развој информационо – комуникационих технологија захтева стална улагања у циљу осавремењивања информатичких ресурса+++

г) Предлози за побољшање и планиране мере

- Стимулисање наставника за писање уџбеничке литературе успостављањем модела за квантификовање активности на писању уџбеничке литературе;

- Константна провера покривености предмета уџбеничком литературом на студијском програму;
- Унапређење Правилника о о уџбеничкој литератури и издавачкој делатности;
- Подстицање студената на активније коришћење библиотеке и читаонице;7
- Увођење информационог сервиса за студенте

д) Показатељи и прилози за Стандард 9

Табела 9.1 [Број и врста библиотечких јединица у Школи.](#)

Табела 9.2 [Попис информатичких ресурса.](#)

Прилог 9.1 [Општи акт о уџбеницима.](#)

Прилог 9.2 [Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени у Школи \(са редним бројевима\).](#)

Прилог 9.3 [Однос броја уџбеника и монографија \(заједно\) чији су аутори наставници запослени у Школи са бројем наставника у Школи.](#)